

**AGENTSCHAP VOOR
ONDERNEMERSVORMING
SYNTRA VLAANDEREN**

Vlaamse overheid
Kanselarijstraat 19
1000 BRUSSEL
T 02 227 63 93
www.syntravlaanderen.be

Mevrouw Hilde Crevits
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Onderwijs
Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
18/09/2017		BT/MAM	000313 1
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Marie-Anne Michielsens		0474 24 29 54	16/10/2017
marie-anne.michielsens@syntravlaanderen.be			

Betreft: Adviesaanvraag voorontwerp van decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase

Mevrouw de minister

In antwoord op uw schrijven van 18 september 2017 bezorg ik u als bijlage het advies van de raad van bestuur Syntra Vlaanderen over het voorontwerp van decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase.

Hoogachtend

Bruno Tindemans
Gedelegeerd bestuurder

ADVIES VAN DE RAAD VAN BESTUUR, DD 22/09/2017

Adviesaanvraag over het voorontwerp van decreet betreffende het duaal leren en de aanloopfase

De raad van bestuur ziet dit voorontwerp van decreet als een mooie eerste stap op weg naar een nieuw en volwaardig stelsel van duaal leren.

De raad van bestuur plaatst nog volgende opmerkingen bij het ontwerpdecreet:

1. De raad van bestuur wijst op het belang van een positieve communicatie over duaal leren zodat jongeren bewust en gemotiveerd hiervoor kiezen om op een alternatieve, nl. al doende, maar gelijkwaardige manier te leren. Het stelsel van duaal leren moet zorgen voor een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en voor doorstroom naar hoger onderwijs. De raad van bestuur wil dit benadrukt zien en vraagt uitdrukkelijk om duaal leren niet enkel voor te stellen als een oplossing om jongerenwerkloosheid en ongekwalificeerde uitstroom tegen te gaan.
2. Duaal leren moet op termijn ook mogelijk kunnen zijn in het hoger onderwijs, het volwassenonderwijs en in de doorstroomfinaliteit van het secundair onderwijs. Het is belangrijk om op voorhand niets uit te sluiten.
3. De raad van bestuur beklemtoont het belang van een aanbod duale opleidingen in het tweede jaar van de tweede graad. In het project Schoolbank op de werkplek zijn geen proeftuinen tweede graad voorzien en ook bij de uitrol van nieuwe duale trajecten voor schooljaar 2018-2019 zijn geen trajecten in de tweede graad opgenomen. Ook op de leeftijd van 15-16 jaar kan duaal leren een echte positieve keuze zijn: het is belangrijk om jongeren die op een andere manier willen leren, die kans te geven. Bovendien biedt dit een uitweg voor jongeren die gemotiveerd in duaal leren willen instappen maar door schoolse vertraging nog niet in de derde graad kunnen starten.
4. De raad van bestuur is bezorgd over het beperkte aantal duale trajecten met dubbele finaliteit, in de proeftuinen en in de lijst van nieuwe trajecten voor volgend schooljaar. Er moet voldoende ingezet worden op technische opleidingen.
5. De raad van bestuur vraagt om bij de uitrol van de nieuwe duale trajecten leerlingenaantallen niet als belangrijkste parameter te gebruiken om de volgorde van de uitwerking van de trajecten te bepalen. STEM-richtingen of innovatieve opleidingen met minder leerlingen zijn minstens even belangrijk.
6. De raad van bestuur merkt op dat de term 'curriculumdossier' gebruikt wordt in de memorie van toelichting bij artikel 16 van het decreet. Deze term wordt nergens gedefinieerd, zoals de raad van bestuur ook al opmerkte in zijn advies bij het ontwerpdecreet betreffende de modernisering van het secundair onderwijs. De raad van bestuur benadrukt dat als zulke curriculumdossiers ontwikkeld zouden worden, alle partijen die nu betrokken zijn bij de opmaak van standaardtrajecten hierbij ook betrokken moeten worden. Op die manier is er een garantie dat:

- a) de (duale) opleidingen op beroepskwalificaties gebaseerd blijven en
- b) dat het belang van de beroepskwalificaties voor de specifieke leerdoelen niet afgezwakt wordt.

7. De raad van bestuur betreurt de verplichting om in een duale opleiding levensbeschouwing en LO aan te bieden. Deze verplichting is inherent aan het feit dat een duale opleiding als voltijds onderwijs wordt beschouwd. De raad van bestuur vreest dat dit zijn weerslag zal hebben op het aantal uren werkplekleren. Bovendien stelt deze verplichting de SYNTRA voor extra organisatorische moeilijkheden. De raad van bestuur vraagt dat er voor duale trajecten een uitzondering voorzien wordt zoals nu het geval is in het stelsel leren en werken.

8. De raad van bestuur betreurt dat flexibiliteit binnen duaal leren enkel mogelijk is als de trajecten modulair ingericht worden. Ook binnen een lineaire opbouw van het traject moet flexibiliteit mogelijk zijn: de leerling moet dus de mogelijkheid hebben om ook in een lineair traject te versnellen of te vertragen. Dit is vandaag de dag mogelijk in de leertijd en wordt als een van de grootste voordelen van dit systeem beschouwd. Een lineaire leerweg hoeft flexibiliteit dus niet uit te sluiten. Bovendien werkt een werkplek niet modulair. De raad van bestuur vraagt daarom om deze koppeling tussen flexibiliteit en modularisering los te laten. Het is immers voor elke leerling duaal leren belangrijk om een kwalificerend traject te kunnen verder zetten, ongeacht de organisatievorm van het traject.

9. De raad van bestuur stelt dat ondernemingen voldoende financieel moeten ondersteund worden als voorwaarde om gepaste en redelijke aanpassingen voor een leerling met specifieke onderwijsbehoeften te voorzien, gezien de beperkte periode die de leerling op de werkvloer doorbrengt. Elke leerling moet in het kader van inclusief onderwijs de kans krijgen op een inclusieve werkplek.

10. De raad van bestuur vindt het positief dat de mentor een belangrijke rol krijgt in de beoordeling van de duale leerling. Hij stelt zich wel vragen bij de praktische haalbaarheid van de aanwezigheid van de mentor op de klassenraden.

11. De raad van bestuur wijst erop dat de SYNTRA vzw niet vertegenwoordigd zijn in de raden die advies kunnen uitbrengen over de programmatie van duale structuuronderdelen. De andere aanbieders van duaal leren zijn wel vertegenwoordigd in de VLOR en dus in het advies over de programmatie. De raad van bestuur vraagt dat deze ongelijkheid spoedig wordt weggewerkt.

12. Ondanks het feit dat in de conceptnota bis – Duaal leren. Een volwaardige leerweg (3 juli 2015) staat dat er gestreefd wordt naar een gelijkwaardige financiële omkadering van de verschillende aanbieders binnen het systeem van het duaal leren, stelt de raad van bestuur vast dat de financiering van duaal leren en van de aanloopfase zoals beschreven in het ontwerpdecreet niet gelijkwaardig is. De raad van bestuur is van oordeel dat een leerling in Vlaanderen, ongeacht bij welke aanbieder hij zijn duale opleiding wenst te volgen, recht heeft op eenzelfde omkadering en ondersteuning. Elke aanbieder moet hiervoor dus dezelfde middelen ontvangen. De raad van bestuur vraagt dat deze ongelijkheid in financiering weggewerkt wordt.

13. De raad van bestuur stelt zich de vraag naar de meerwaarde van de overlegfora, die volgens het ontwerpdecreet opgericht zullen worden. Het grote aantal leden zal een efficiënte werking niet

